

แนวทางการเก็บตัวอย่างเห็ดพิษส่งตรวจ

1. ควรเก็บจากแหล่งหรือพื้นที่เดียวกันกับที่ผู้ป่วยเก็บมารับประทาน
2. เลือกเก็บดอกที่สมบูรณ์ ดอกยังไม่ช้ำและมีทั้งก้านดอกและราก
3. ก่อนเก็บเห็ด ควรถ่ายภาพเห็ดไว้ เพื่อประกอบในการพิจารณา ชนิดของเห็ด โดยมีขั้นตอนดังนี้
 - 3.1. ถ่ายภาพที่ขึ้นอยู่ในธรรมชาติ
 - 3.2. กวาดเศษขยะรอบๆ ต้นเห็ดดอก แล้วถ่ายภาพด้านบนดอก ด้านใต้ดอก และด้านข้างดอก และควรมีไม้บรรทัดบอกความกว้างความยาวของเห็ดด้วย แล้วจึงลงมือเก็บ โดยขุดให้ห่างจากลำต้นพอประมาณให้ได้รากด้วย หลังจากนั้นควรปักป้ายเตือนไม่ให้มีการเก็บเห็ดในบริเวณนั้นไปรับประทานอีก
4. การนำส่งตรวจ เห็ดที่ส่งตรวจควรมีสภาพสมบูรณ์ มีดอก ลำต้นและราก และขณะนำส่งต้องรักษาสภาพของดอกไม่ให้ช้ำและเน่า โดยห่อดอกเห็ดด้วยกระดาษ (การห่อด้วยกระดาษจะช่วยให้ภายในห่อมีความชื้น ซึ่งจะช่วยให้เห็ดเน่าเร็ว) ทำเป็นถุงกระดาษให้พอดีกับดอกเห็ด เพื่อไม่ให้ดอกเห็ดเคลื่อนไหว ป้องกัน

การชำ หลังจากนั้นใส่ลงถุงพลาสติก เป่าลมให้ถุงพลาสติกพองแล้วใช้หนังยางรัด และบรรจุในกล่องโฟมก่อนส่ง ถ้าส่งถึงห้องปฏิบัติการภายในวันเดียวกัน ไม่ต้องแช่เย็น ถ้าส่งเกิน 1 วัน ให้เก็บเห็ดไว้ในตู้เย็นอุณหภูมิ 4 - 8 องศาเซลเซียส และควรรักษาความเย็นของเห็ดจนกว่าจะถึงห้องปฏิบัติการ

5. ส่งตัวอย่างพร้อมใบนำส่งตัวอย่าง ควรมีรายละเอียดบริเวณที่เก็บเห็ดว่า เห็ดขึ้นในบริเวณใด เช่น บริเวณบ้าน สนามหญ้า ในป่าใกล้ต้นไม้ชนิดใด ใกล้จอมปลวก หรือบนขนานอ้อย เป็นต้น พร้อมอาการและอาการแสดงของผู้ป่วย เพื่อใช้ประกอบการตรวจยืนยัน ชนิดและพิษของเห็ด

6. ส่งตัวอย่างมาที่สำนักกระบาดวิทยาในวันและเวลาราชการ พร้อมแจ้งล่วงหน้าทางหมายเลขโทรศัพท์ 0-2590-1779 เพื่อสำนักกระบาดวิทยาจะได้ไปรับตัวอย่าง และส่งตัวอย่างไปตรวจที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ หรือ สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สถานที่รับตรวจเห็ดพิษ ได้แก่ สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตั้งอยู่ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เบอร์โทรศัพท์ 02-5798558

สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์ (Outbreak Verification Summary)

หัตถยา กาญจนสมบัติ, พวงทิพย์ รัตนะรัต และ ธราวิทย์ อุปพงษ์

ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว สำนักกระบาดวิทยา Surveillance Rapid Response Team (SRRT), Bureau of Epidemiology

✉ romebuga@hotmail.com

สถานการณ์โรคประจำสัปดาห์ที่ 22 ระหว่างวันที่ 27 พฤษภาคม - 2 มิถุนายน 2555 สำนักกระบาดวิทยาได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. อาหารเป็นพิษจากการรับประทานเห็ด เกิดการระบาดใน 4 จังหวัด

แม่ฮ่องสอน พบผู้ป่วย 9 ราย เสียชีวิต 3 ราย

เหตุการณ์ที่ 1 พบผู้ป่วยอาหารเป็นพิษจากการรับประทานเห็ด 4 ราย เพศชาย 2 ราย เพศหญิง 2 ราย อายุ 20 - 73 ปี เป็นครอบครัวเดียวกัน อาศัยอยู่ที่บ้านคอนมิ่ง หมู่ 5 ตำบลแม่คะตวน อำเภอ สบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผู้ป่วยรายแรกเริ่มป่วยวันที่ 20 พฤษภาคม 2555 เวลา 03.00 น. ด้วยอาการเวียนศีรษะ คลื่นไส้ อาเจียน ถ่ายเหลว ปากแห้ง เหงื่อออก ตัวเหลืองตาเหลือง หลัง

รับประทานแกงเห็ด รายสุดท้ายเริ่มป่วยเวลา 08.00 น. เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลสบเมยในวันที่ 20 พฤษภาคม 2555 เวลา 12.45 น. จำนวน 1 ราย และวันที่ 21 พฤษภาคม 2555 เวลา 09.00 น. จำนวน 3 ราย เป็นผู้ป่วยในทั้งหมด ส่งไปรักษาต่อที่โรงพยาบาลนครพิงค์ 2 ราย โรงพยาบาลลานนาเชียงใหม่ 1 ราย และโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ 1 ราย ต่อมาผู้ป่วย 2 ราย ได้เสียชีวิตในวันที่ 26 พฤษภาคม 2555 และเสียชีวิต 1 ราย ในวันที่ 27 พฤษภาคม 2555 อีก 1 ราย อาการดีขึ้น แพทย์อนุญาตให้กลับบ้านแล้ว จากการสอบสวนพบว่า ช่วงป่วยวันที่ 19 พฤษภาคม 2555

ผู้ป่วย 2 รายได้เก็บเห็ดจากป่าบริเวณบ้านห้วยหวาย หมู่ 2 ตำบลแม่สวด อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 5 ดอก เห็ดดังกล่าวมีลักษณะดอกตูม สีขาว หมวกเห็ดมีลักษณะเรียบลื่น ไม่มีเมือกหรือยางเหนียว ซึ่งผู้ป่วยเข้าใจว่าเป็นเห็ดไข่ห่านไข่เหลือง จึงได้นำเห็ดดังกล่าวมาแกงรับประทานกันภายในครอบครัว เป็นอาหารเย็นในเวลาประมาณ 17.00 - 18.00 น. เจ้าหน้าที่สาธารณสุขอำเภอสบเมยเก็บตัวอย่างเห็ดส่งตรวจหาสารพิษและจำแนกชนิดที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ อยู่ระหว่างการตรวจทางห้องปฏิบัติการ

เหตุการณ์ที่ 2 พบผู้ป่วยอาหารเป็นพิษจากการรับประทานเห็ด 5 ราย เป็นกลุ่มทหารจากฐานปฏิบัติการหลักแต่งตำบลนาปู่ป้อม อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน อายุ 21 - 37 ปี เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลปางมะผ้า ผู้ป่วย 4 ราย ถูกส่งตัวไปรักษาต่อที่โรงพยาบาลค่ายสุรศักดิ์มนตรี จังหวัดลำปาง ต่อมาผู้ป่วย 2 รายถูกส่งต่อไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ปัจจุบันผู้ป่วยทุกรายถูกจำหน่ายออกจากโรงพยาบาลแล้ว จากการซักประวัติให้ข้อมูลว่า รับประทานเห็ดที่มีลักษณะคล้ายเห็ดระโงกหิน

ทั้ง 2 เหตุการณ์ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขได้ดำเนินการให้สุขศึกษาทางสื่อวิทยุและสื่อเคเบิล และให้หน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่เฝ้าระวังสถานการณ์

เพชรบูรณ์ พบผู้ป่วย 7 ราย เสียชีวิต 5 ราย พบผู้ป่วยอาหารเป็นพิษจากการรับประทานเห็ด 7 ราย เพศชาย 2 ราย เพศหญิง 5 ราย อาศัยอยู่ที่บ้านทับเบิก หมู่ 16 ตำบลวังบาล อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ ผู้ป่วยทั้งหมดมาจาก 2 เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกัน

เหตุการณ์ที่ 1 ผู้ป่วยเพศชาย อายุ 35 ปี รับประทานแกงเห็ดที่เก็บจากบริเวณป่าหลังวัดภูทับเบิกเป็นมื้อเช้าของวันที่ 21 พฤษภาคม 2555 และเริ่มป่วยในวันเดียวกัน แต่ไม่ทราบเวลาป่วย โดยมีอาการถ่ายเหลวเป็นสีคล้ำ เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลเพชรบูรณ์วันที่ 23 พฤษภาคม 2555 และเสียชีวิตวันที่ 26 พฤษภาคม 2555 ด้วย Liver failure, Hypovolumic shock, DIC

เหตุการณ์ที่ 2 ผู้ป่วย 6 ราย เป็นครอบครัวเดียวกัน อายุ 1 เดือน - 45 ปี รับประทานแกงเห็ดที่ผู้ป่วยจากเหตุการณ์ที่ 1 แนะนำให้เก็บมาทานในวันที่ 24 พฤษภาคม 2555 เวลา 12.00 น. โดยมีผู้ร่วมรับประทาน 7 คน ไม่แสดงอาการ 1 คน โดยใน 7 ราย เป็นผู้รับประทานเห็ดโดยตรง 6 ราย ส่วนอีก 1 ราย เป็นเด็กอายุ 1 เดือน ไม่ได้รับประทานแกงเห็ดแต่ดูดนมแม่ที่กินนมเห็ด กลุ่มที่รับประทานแกงเห็ดเริ่มป่วยวันที่ 24 พฤษภาคม 2555 เวลา 20.00 น. จำนวน 5 ราย ด้วยอาการคลื่นไส้ อาเจียน ปวดท้อง

ถ่ายเหลว ตาเหลืองตัวเหลือง เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชหล่มเก่าในวันที่ 25 พฤษภาคม 2555 แพทย์รับไว้เป็นผู้ป่วยใน ทั้ง 5 ราย วันที่ 26 พฤษภาคม 2555 ผู้ป่วย 1 ราย อาการแยลง จึงส่งไปรักษาต่อที่โรงพยาบาลเพชรบูรณ์ อีก 3 ราย อาการดีขึ้น แพทย์อนุญาตให้กลับบ้าน และยังรักษาอยู่ในโรงพยาบาล 1 ราย ต่อมาวันที่ 27 พฤษภาคม 2555 ผู้ป่วย 2 ราย ที่กลับบ้านไปอาการไม่ดีขึ้น จึงมารับการรักษาอีกครั้งที่โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชหล่มเก่า แพทย์รับไว้เป็นผู้ป่วยใน และส่งต่อไปที่โรงพยาบาลเพชรบูรณ์ในวันเดียวกันพร้อมกับผู้ป่วยที่เหลืออีก 1 ราย ต่อมาผู้ป่วยทั้ง 4 รายที่ถูกส่งต่อโรงพยาบาลเพชรบูรณ์ทยอยเสียชีวิต ในวันที่ 28 พฤษภาคม 2555 จำนวน 2 ราย วันที่ 29 พฤษภาคม 2555 จำนวน 1 ราย และวันที่ 2 มิถุนายน 2555 จำนวน 1 ราย เนื่องจากการทำงานของตับล้มเหลวและมีการติดเชื้อในกระแสโลหิตอย่างรุนแรง ส่วนเด็กอายุ 1 เดือนที่รับประทานนมแม่ มีอาการถ่ายเหลวในวันที่ 27 พฤษภาคม 2555 เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลเพชรบูรณ์ แพทย์เจาะเลือดแล้วสังเกตอาการดีขึ้น อนุญาตให้กลับบ้านได้ การสอบสวนพบว่า เห็ดที่ผู้ป่วยทั้ง 2 เหตุการณ์เก็บมารับประทานมีลักษณะสีชาวนวล ก้านสูง ลำต้นโป่งพองออก บริเวณหมวกเห็ดเป็นสีน้ำตาล เยื่อหุ้มดอกเห็ดเป็นลักษณะสะเก็ดติดอยู่ ไม่เหมือนเห็ดที่ชาวบ้านทั่วไปรับประทาน และไม่ใช้พื้นที่เดิมที่เคยเก็บเห็ดมาก่อน ผู้ป่วยในเหตุการณ์ที่ 2 ได้มีการนำเห็ดไปตรวจสอบตามความเชื่อโดยการแช่น้ำข้าวพบว่าไม่เปลี่ยนเป็นสีดำ ทิมสอบสวนได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทุกแห่งในพื้นที่เฝ้าระวังผู้ป่วยอาหารเป็นพิษ ให้สุขศึกษาประชาสัมพันธ์ประชาชนในพื้นที่ทางหอกระจายข่าว สถานีวิทยุชุมชน และอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน ทิมสอบสวนได้เก็บตัวอย่างเห็ดส่งตรวจหาสารพิษและจำแนกชนิดที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ อยู่ระหว่างการตรวจทางห้องปฏิบัติการ

เชียงใหม่ พบผู้ป่วย 16 ราย เสียชีวิต 1 ราย

เหตุการณ์ที่ 1 พบผู้ป่วยด้วยอาการอาหารเป็นพิษจากการรับประทานเห็ด 6 ราย อายุ 22 -56 ปี เป็นทหารไทยใหญ่ อยู่ในฐานทหารไทยใหญ่ฝั่งพม่า เขตรอยต่อชายแดนดอยคำ ตำบลเมืองแหง อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ป่วยรายแรกเริ่มป่วยวันที่ 24 พฤษภาคม 2555 เวลา 18.00 น. ด้วยอาการ คลื่นไส้ อาเจียน ปวดท้อง ถ่ายเหลวมากกว่า 10 ครั้ง รายสุดท้ายเริ่มป่วยเวลา 20.00 น. วันที่ 25 พฤษภาคม 2555 ไปรับการรักษาที่หมอทหารที่ดอยคำ ได้รับ IV ฉีดยา Metoclopramide, Atropine และ Dexamethazone อาการดีขึ้นเล็กน้อย แต่ยาฉีดหมด ผู้ป่วยจึงเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลเวียงแหงในเวลา 23.50 น.

จำนวน 5 ราย เป็นผู้ป่วยในทั้ง 5 ราย แพทย์วินิจฉัยอาหารเป็นพิษจากการรับประทานเห็ด ส่งต่อโรงพยาบาลนครพิงค์ 1 ราย และโรงพยาบาลเทพปัญญา 4 ราย วันที่ 28 พฤษภาคม 2555 ผู้ป่วย 3 ราย อาการดีขึ้น อีก 1 ราย มีอาการสมองบวม รักษาในห้อง ICU และเสียชีวิต 1 ราย จากการสอบสวนให้ประวัติว่า ได้เก็บเห็ดจากในป่าบริเวณฐานทหารไทยใหญ่มาทำแกงเห็ดรับประทานเป็นอาหารมื้อกลางวันในวันที่ 24 พฤษภาคม 2555 โดยมีเห็ด 3 ชนิด แกงรวมในหม้อเดียวกัน ชนิดที่ 1 มีลักษณะสีขาว คล้ายเห็ดไข่ห่าน ไข่เหลือง ชนิดที่ 2 เห็ดหอม และชนิดที่ 3 เห็ดแดง ลักษณะคล้ายเห็ดไข่ห่านในบริเวณฐานทหาร รับประทานร่วมกันทั้ง 6 คน

เหตุการณ์ที่ 2 พบผู้ป่วยด้วยอาการอาหารเป็นพิษจากการรับประทานเห็ด 10 ราย เป็นครอบครัวเดียวกัน อายุ 3 - 72 ปี อาศัยอยู่ที่บ้านแม่หลอมหลวง ตำบลสบโขง อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ป่วยรายแรกเริ่มป่วยวันที่ 27 พฤษภาคม 2555 เวลา 06.00 น. ด้วยอาการ คลื่นไส้ อาเจียน ปวดท้อง ถ่ายเป็นน้ำมากกว่า 10 ครั้ง รายสุดท้ายเริ่มป่วยวันที่ 29 พฤษภาคม 2555 เวลา 06.30 น. เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลอมก๋อยในวันที่ 27 พฤษภาคม 2555 และส่งต่อไปรับการรักษาเป็นผู้ป่วยในที่โรงพยาบาลนครพิงค์ 6 ราย โรงพยาบาลจอมทอง 1 ราย และโรงพยาบาลสันป่าตอง 1 ราย จากการสอบสวนให้ประวัติว่าได้เก็บเห็ดไข่ห่านจากป่าบนดอยมาแกงรับประทานกันในครอบครัวเป็นมื้อเย็นในวันที่ 26 พฤษภาคม 2555

ทั้ง 2 เหตุการณ์ ไม่ได้เก็บตัวอย่างเห็ดส่งตรวจ เนื่องจากไม่มีเห็ดเหลืออยู่ในบริเวณนั้นแล้ว

อุบลราชธานี พบผู้ป่วย 14 ราย เสียชีวิต 2 ราย

เหตุการณ์ที่ 1 พบผู้ป่วยด้วยอาการอาหารเป็นพิษจากการรับประทานเห็ด 7 ราย เป็นครอบครัวเดียวกัน อายุ 15 - 86 ปี อาศัยอยู่หมู่ 2 บ้านนาห้างตำบลลำโรง อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี ผู้ป่วยรายแรกเริ่มป่วยวันที่ 23 พฤษภาคม 2555 เวลา 22.00 น. ด้วยอาการคลื่นไส้ อาเจียน ถ่ายเป็นน้ำหลายครั้ง ต่อมาสมาชิกในครอบครัวเริ่มทยอยป่วย เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลโพธิ์ไทร 6 ราย และโรงพยาบาลห้วยผาพรหมามหาชिरาลงกรณ์ 1 ราย ในวันที่ 24 พฤษภาคม 2555 เวลา 02.00 น. อาการไม่ดีขึ้น ส่งต่อไปรักษาที่โรงพยาบาลสรรพสิทธิ์ประสงค์ 5 ราย ต่อมาผู้ป่วยได้เสียชีวิต 2 ราย ในวันที่ 26 และ 27 พฤษภาคม 2555 จากการซักประวัติได้ข้อมูลว่า ผู้ป่วยได้เก็บเห็ดจากป่าท้ายหมู่บ้านนำมาทำแกงเห็ดรับประทานเป็นอาหารกลางวัน โดยเห็ดที่เก็บได้มีลักษณะคล้ายเห็ดโคน ชาวบ้านเรียกว่า เห็ดขี้ไก่เดือนหรือเห็ดไล่เดือน

เหตุการณ์ที่ 2 พบผู้ป่วยด้วยอาการอาหารเป็นพิษจาก

การรับประทานเห็ด 7 ราย อายุ 38 - 78 ปี อาศัยอยู่หมู่ 8 บ้านโนนกระโจม ตำบลภูศร อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี เริ่มป่วยเมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2555 เวลา 18.30 น. ด้วยอาการ คลื่นไส้ อาเจียน ปวดท้อง ถ่ายเป็นน้ำ หลังจากรับประทานแกงเห็ด 30 นาที โดยเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลตระการพืชผล เวลา 20.30 น. เป็นผู้ป่วยใน 1 ราย ผู้ป่วยที่เหลือแพทย์ให้ยากลับไปรับประทานที่บ้าน ต่อมาวันที่ 30 พฤษภาคม 2555 เวลา 08.00 น. ผู้ป่วย 3 ราย กลับมารักษาที่โรงพยาบาลด้วยอาการถ่ายเป็นน้ำอ่อนเพลีย แพทย์รับไว้เป็นผู้ป่วยในและวินิจฉัยอาหารเป็นพิษจากการรับประทานเห็ด จากการซักประวัติได้ข้อมูลว่า ผู้ป่วยรับประทานแกงเห็ดบ้านคำที่เก็บมาจากป่าโคตรบริเวณที่นา บ้านลาดสมมติ หมู่ 3 โดยเก็บมาตั้งแต่วันที่ 28 พฤษภาคม 2555 เก็บไว้ในตู้เย็น และนำมาแกงรับประทานในวันที่ 29 พฤษภาคม 2555 ทีมสอบสวนได้เก็บตัวอย่างเห็ดส่งตรวจหาสารพิษและจำแนกชนิดที่กรม-วิทยาศาสตร์การแพทย์ อยู่ระหว่างการตรวจทางห้องปฏิบัติการ

2. สงสัยโรคไข้มองอักเสบเสียชีวิต ที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ผู้ป่วยเพศชาย อายุ 3 ปี อาศัยอยู่หมู่ 6 ตำบลทองมงคล อำเภอบางสะพาน เริ่มป่วยเมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2555 ด้วยอาการมีไข้สูง วันที่ 9 พฤษภาคม 2555 ไปรักษาที่คลินิก ได้ยาแก้อักเสบและลดไข้ อาการไม่ดีขึ้น จึงมารับการรักษาที่โรงพยาบาลบางสะพานในเวลา 16.00 น. ด้วยอาการไข้สูง ซึม ไม่มีสติ อาเจียน ถ่ายเหลว เกร็ง กระตุก แพทย์รับไว้เป็นผู้ป่วยใน ผลการตรวจร่างกายแรกรับ อุณหภูมิร่างกาย 38.4 องศาเซลเซียส ชีพจร 208 ครั้งต่อนาที หายใจ 40 ครั้งต่อนาที ใส่ท่อช่วยหายใจ ส่งต่อไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์เพื่อทำ CT scan ผู้ป่วยเสียชีวิตวันที่ 12 พฤษภาคม 2555 เวลา 13.30 น. แพทย์วินิจฉัย Meningoencephalitis (R/O herpes virus/JE/ HFM) เก็บตัวอย่างน้ำไขสันหลังและตัวอย่างเลือดส่งตรวจหาเชื้อแบคทีเรียที่ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์สมุทรสงคราม ผลเป็นลบทั้งสองตัวอย่าง ส่งตัวอย่าง Swab คอ ตรวจหาเชื้อเอนเทอโรไวรัส และตัวอย่างเลือดตรวจหาเชื้อไข้มองอักเสบและเริ่ม ที่กรม-วิทยาศาสตร์การแพทย์ อยู่ระหว่างการตรวจทางห้องปฏิบัติการ จากการซักประวัติ ผู้ป่วยไม่มีโรคประจำตัว ได้รับวัคซีนครบตามเกณฑ์ และไม่มีประวัติเดินทางออกนอกพื้นที่ก่อนป่วย บิดามารดามีอาชีพขายเสื้อผ้า บ้านของผู้ป่วยเป็นบ้านปูนชั้นเดียว ประตูหน้าต่างติดมุ้งลวดมิดชิด กางมุ้งเวลานอน เลี้ยงสุนัข 1 ตัว จากการค้นหาผู้สัมผัสร่วมบ้าน ไม่พบผู้ที่มีการเข้าได้กับโรคไข้มองอักเสบ ความครอบคลุมวัคซีนไข้มองอักเสบของบ้านคลองลอย

ในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี เท่ากับร้อยละ 100 กิจกรรมการควบคุมโรค ได้ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับโรคใช้สมองอักเสบ ประสานงาน กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการควบคุมโรคและปรับปรุง สภาพแวดล้อมที่เป็นแหล่งอาศัยของสัตว์และแมลงนำโรค และเฝ้าระวังผู้ป่วยรายใหม่ในชุมชน

3. อาหารเป็นพิษ ที่จังหวัดลำปาง

พบผู้ป่วยด้วยอาการอาหารเป็นพิษ 4 ราย เป็นเพศชาย 2 ราย เพศหญิง 2 ราย อายุ 30 - 72 ปี ทั้งหมดเป็นครอบครัวเดียวกัน อาศัยอยู่ที่ตำบลวังทอง อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง รายแรกเริ่มป่วยวันที่ 16 พฤษภาคม 2555 เวลาประมาณ 12.00 น. ด้วยอาการปวดมวนท้อง คลื่นไส้ ถ่ายเหลว 5 ครั้ง อ่อนเพลีย รายสุดท้ายเริ่มป่วยเวลา 19.00 น. ผู้ป่วย 1 ราย เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านปางถ้ำ ตำบลวังทอง ในวันที่ 17 พฤษภาคม 2555 เวลาประมาณ 12.30 น. ได้รับการวินิจฉัยว่าป่วยด้วยโรคอาหารเป็นพิษ จากการสอบสวนได้ข้อมูลว่า บุตรชายได้ซื้อเนื้อแกงจากชาวจังหวัดพะเยาในวันที่ 15 พฤษภาคม 2555 นำมาแช่ตู้เย็นไว้ วันที่ 16 พฤษภาคม 2555 เวลาประมาณ 06.00 น. นำเนื้อแกงมาทำลาบดิบ โดยไม่ได้ล้างเนื่องจากเกรงว่าจะทำให้เนื้อจืด ไม่ได้ล้างเชียงที่มีเศษเนื้อ ติดบริเวณขอบเขียง และผู้ปรุงไม่ได้ล้างมือ มีการชูดเปลือกไม้แดงมาผสมในลาบและตำน้ำพริก ลาบเอง มีผู้ร่วมรับประทาน 4 คน ทีมสอบสวนโรคของอำเภอได้เก็บตัวอย่าง Rectal swab ในผู้ป่วยจำนวน 3 ตัวอย่าง Swab มือ ผู้ปรุง และ Swab เขียงบ้านผู้ป่วย ส่งตรวจที่โรงพยาบาลศูนย์ ลำปาง ผลการตรวจไม่พบเชื้อก่อโรคในสิ่งส่งตรวจทุกชนิด ทีมสอบสวนได้ให้ความรู้แก่ผู้ป่วยและญาติในเรื่องสุขาภิบาลอาหาร และสิ่งแวดล้อม ให้การรักษาโดยให้ยาปฏิชีวนะ และผงน้ำตาลเกลือแร่แก่ผู้ป่วยทุกราย ให้ความรู้แก่ประชาชนในหมู่บ้าน ประกาศเตือนประชาชนในพื้นที่ แจ้งเตือนประชาชนในพื้นที่อื่น ๆ ในอำเภอ โดยการแจกแผ่นพับในที่ประชุมกำนันผู้ใหญ่บ้านเพื่อเฝ้าระวังและให้สุขศึกษาแก่ประชาชน มาตรการที่จะดำเนินการต่อไป

คือ จัดทำหนังสือ/เอกสารแจ้งเตือนประชาชน และจัดทำรายการ ให้ความรู้ทางวิทยุชุมชน จากการเฝ้าระวังไม่พบผู้ป่วยรายใหม่

4. เสียชีวิตจากการสูดดมแก๊สพิษ ที่จังหวัดราชบุรี

พบผู้เสียชีวิตจากการสูดดมแก๊สพิษจำนวน 5 ราย เป็นเพศชาย อายุ 17 - 53 ปี เป็นชาวลาว 3 รายในพื้นที่หมู่ที่ 1 ตำบล ห้วยยางโทน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี ทั้งหมดเป็นพนักงานของบริษัทแห่งหนึ่ง ได้นำท่อส่งแก๊สลงไปเชื่อมในบ่อหมักก๊าซธรรมชาติ ที่เป็นบ่อดินลึกประมาณ 3 เมตร และมีแก๊สปล่อยออกตลอดเวลา โดยไม่มีอุปกรณ์ป้องกัน คาดว่าแก๊สที่ปล่อยออกมามีปริมาณมาก ทำให้คนงานขาดอากาศหายใจและเสียชีวิต

สถานการณ์ต่างประเทศ

1. สถานการณ์โรคใช้หัวदनกในคน

ฮ่องกง ผู้ป่วยยืนยันใช้หัวदनก 1 ราย เป็นเด็กชายอายุ 2 ปี อาศัยอยู่ในเมือง Guangzhou ของประเทศจีน เริ่มป่วยเมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2555 มารับการรักษาที่ฮ่องกงในวันที่ 26 พฤษภาคม 2555 ปัจจุบันยังรักษาอยู่ในโรงพยาบาล ผู้ป่วยมีประวัติไปตลาดสดที่มีการค้าสัตว์ปีกในช่วงกลางเดือนพฤษภาคม

กัมพูชา ผู้ป่วยยืนยันใช้หัวदनก 1 ราย เป็นเพศหญิง อายุ 10 ปี อาศัยอยู่ที่จังหวัด Kampong Speu เริ่มป่วย 20 พฤษภาคม 2555 รับการรักษาที่โรงพยาบาลวันที่ 25 พฤษภาคม 2555 เสียชีวิตวันที่ 27 พฤษภาคม 2555 ผู้ป่วยมีประวัตินำไก่ป่วย ตายมาประกอบอาหาร จนถึงปัจจุบัน กัมพูชามีผู้ป่วยยืนยันใช้หัวदनกแล้ว 21 ราย เสียชีวิต 19 ราย

2. โรคใช้สมองอักเสบ ที่ประเทศอินเดีย

พบผู้ป่วยโรคใช้สมองอักเสบเสียชีวิต 15 ราย ในรัฐ Bihar โดยผู้ป่วย 11 ราย เป็นเด็กที่อาศัยอยู่ในเมือง Muzaffarpur และอีก 4 ราย อาศัยอยู่ในเมือง Gaya นอกจากนี้ ยังมีเด็กอีกมากกว่า 24 ราย ที่ยังรับการรักษาอยู่ในโรงพยาบาล
